

Отримано: 23 серпня 2021 року

Прорецензовано: 6 вересня 2021 року

Прийнято до друку: 20 вересня 2021 року

e-mail: grytsevych.yurii@vnu.edu.ua

DOI: 10.25264/2519-2558-2021-11(79)-116-119

Грицевич Ю. В. Словник говірки села Конище Ковельського району Волинської області. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острого: Вид-во НаУОА, 2021. Вип. 11(79). С. 116–119.

УДК: 811.161.2'282.3(477.82-37-22)

Грицевич Юрій Васильович,
кандидат філологічних наук, старший викладач,
Волинський національний університет імені Лесі Українки

СЛОВНИК ГОВІРКИ СЕЛА КОНИЩЕ КОВЕЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

У статті презентовано фрагмент словника носіїв говірки с. Конище сучасного Ковельського (а до проведення адміністративно-територіальної реформи 2020 р. згідно з Постановою Верховної Ради України № 3650 – Ратнівського) району Волинської області. Зауважено, що об'єктом опису стала рідна для укладача говірка. Реєстр словника складає лексика різних частин мови з кількісною перевагою іменників та дієслів. Засвідчено випадки розширення семантичної структури лексем, збереження слів-архаїзмів. Простежено немало запозичень, а також інтерференційний вплив польської мови. Автор висновок, що пропонується словникова праця про реєстр однієї говірки – вагомий і перспективний джерело фактажу для наукових студій із лексикології, історії української мови, а також вона удокладнить вже відомі діалектологічні свідчення.

Ключові слова: словник, говірка, семантика, Ратнівщина, Ковельський район, село Конище.

Yurii Hrytsevych,
Ph. D. in Philology, Senior Lecturer,
Lesya Ukrainka Volyn National University

THE DICTIONARY OF THE VILLAGE OF KONYSHCHE (KOVEL DISTRICT OF VOLYN REGION) DIALECT

The article presents a dictionary register fragment of the dialect spoken by the residents of the village of Konyshche in Kovelskyi (before the administrative-territorial reform of 2020 – Ratnivskyi) district of the Volyn region. The object of the description is the native dialect of the compiler himself.

The lexical information collected and systematized in the form of a dictionary is of great significance since it is the first attempt to introduce into the Ukrainian dialectological science one more spatial coordinate of the linguistic diversity of the Volynian dialect, and in a broader sense, that of Western Polissia. The dictionary register comprises lexical units of different parts of speech with a quantitative predominance of nouns and verbs. All dictionary entries are arranged alphabetically and reflect a wide range of vocabulary, primarily related to the routine activities of the villagers, rituals, human traits, flora and fauna of the region, etc., situations of informal natural communication of its speakers, their unique spiritual and material culture. Every word meaning is specified by providing a literary equivalent to a dialect word or a description of the object, sign, action, or circumstances denoted by the word. Undoubtedly, the broad involvement of dialect contexts in dictionary entries spotlights the syntagmatic relationship of words, provides a reliable basis for studying the ways of how to construct utterances in accordance with the linguistic and stylistic features of a colloquial folk phrase. There are many cases of expanding the semantic structure of tokens and preservation of archaisms.

The study has revealed a considerable number of borrowings and interfering influences of the Polish language. The author concludes that it is difficult to put a full stop in the compilation of a dialect dictionary because even after the publication of the work, the need to record new lexical findings may occur. The analyzed dialect dictionary is an important and promising source of linguistic material for scientific studies in lexicology and the history of the Ukrainian language. It also contributes to a better understanding of the already known dialectological units of speech.

Key words: dictionary, dialect, semantics, Ratne Region, Kovelskyi district, village of Konyshche.

Постановка наукової проблеми та її значення. «Проблеми лексикографії завжди належали до центральних у лінгвістиці – як з огляду на широкі суспільні й культурні потреби у словниках, так і на запити лінгвістів, для яких словник був і залишається не лише вмістом різнопланової упорядкованої мовної інформації, а й імпульсом формування нових проблем, стимулом до наступних наукових пошуків. Словник часто глибше розкриває сутнісні сторони мови, особливості її структури та буття як феномену культури, аніж лінгвістичні праці інших типів. Тому за словниками нерідко оцінюють стан розвитку й мови, і мовознавства, а за окремими з них визначають рівень унормованості, кодифікованості літературного стандарту та його стильової диференціації» [4, с. 8], – відзначає директор Інституту української мови НАН України П. Ю. Гриценко.

Особливого значення словникарство набуло в діалектології. «Діалектологічних словників завжди бракуватиме, бо ніколи не можна зафіксувати все розмаїття територіального мовлення: то – бездонне море слів, значень, словосполучень, морфологічних і фонетичних форм. Лексикографічні роботи з діалектного мовлення повсякчас будуть актуальні, адже в них – минувшина, сучасність і майбутнє великої мови видатного народу» [5, с. 228].

Мета пропонованого дослідження – репрезентувати фрагмент словника говірки с. Конище Ратнівського району Волинської області.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування результатів дослідження. Село Конище ще донедавна входило до сільської ради с. Прохід Ратнівського району Волинської області. Відповідно до нового адміністративно-територіального поділу після прийняття Постанови ВРУ № 3650 «Про утворення та ліквідацію районів» вищезгаданий населений пункт став частиною Ратнівської територіальної громади Ковельського району. Одна з перших писемних згадок про село датована 1604 р. 20 червня вказаного року король видав грамоту, в якій передав маєток Конище священнику Ратнівського Богородицького приходу. З документів 1668 р. стає відомо, що острів Конище є власністю вказаної церкви. Після цього острів

заселявся вільно прибулими людьми. У 1850 р. острів переведений у казну [3, с. 344]. У фундаментальному краєзнавчому дослідженні О. М. Цинкаловського «Стара Волинь і Волинське Полісся» («Ancient Volyn and Volynian Polissia») читаємо: «**КОНИЩЕ**, с., Ковельський пов., на південь від Мшаного і Радожецького озера, при болотах, мочарах і трясовищах, недалеко від ріки Прип'яті і старого шляху до Дивина. В 1819 р. було там 6 домів, церковних підданих до Ратенської церкви» [7, с. 530–531]. Авторитетний український ономаст В. П. Шульгач походження назви села коментує так: «У джерелах фіксується з першої половини XVI ст.: *до Конищъ* (1546), *островъ Конищи* (1668). Очевидно, назва села мотивована антропонімом *Конище* (блр. *Конище* – прізвище). Від нього утворені також назви поселень *Конищів* – на Вінниччині, *Конища* – в колишній Гродненській губернії, *Конищево* – в колишніх Вологодській, Костромській, Тверській, Ярославській губерніях» [7, с. 67].

Говірка села Конище належить до західнополіського говору північного наріччя української мови. Пропонований «Словник говірки села Конище» не претендує на вичерпність. У ньому вміщені слова, відсутні в сучасній українській літературній мові. За зразок оформлення словника взято «Словник західнополіських говірок» Г. Л. Аркушина [1]. Слова виписані з говірки жителів села Конище Ратнівського району Волинської області. Повноту фіксації лексики та відображення тонкощів семантики забезпечує те, що це рідна для записувача говірка. Мовознавці наголошують: «У теоретичному плані словник однієї говірки треба розглядати не як демонстрацію лексики саме певного населеного пункту, а як здійснення можливості на прикладі однієї говірки показати діалектну лексику, типову для певної діалектної зони, іншими словами, об'єктом такого словника повинна стати говірка, що знаходиться не в смузі перехідних говірок, а в діалектному ядрі» [5, с. 5]. Олекса Бевка, упорядник словника говірки с. Поляни на Мараморощині, в листі до проф. Іштвана Удварі писав: «За нашою думкою, над словником потрібно помислити, й не дозволити, щоб все пропало, як цв'ях у воду. Словник = скарб нашого минулого...» [2, с. 10].

Словникова стаття має таку структуру: реєстрове слово, набране великими літерами; після реєстрового слова (всі кількості складові слова подаються з наголосом над наголошеним голосним) наводиться коротка граматична інформація:

- для іменників – флексія родового відмінка однини, вказівка на рід, число;
- для прикметників – закінчення жіночого і середнього роду в називному відмінку однини;
- для дієслів – флексія першої та другої особи однини теперішнього часу, ремарки, що вказують на вид.

Лексичне значення реєстрового слова розкривається наведенням літературних відповідників або описово, коли літературні відповідники відсутні чи не вдається їх точно підібрати. Деякі ремарки вказують на сферу використання слова. У переважній більшості випадків реєстрові слова ілюструються реченнями. Іноді їх замінюють словосполучення, які економніше, ніж речення, можуть ілюструвати сполучуваність реєстрового слова та його граматичні особливості.

З метою збереження в Словнику якнайбільшої кількості місцевих особливостей у вимові кожного слова вжито, крім літер українського алфавіту, ще такі додаткові знаки:

- и^с – для передачі звука **и**, що наближається до **е**;
- е^н – для передачі звука **е**, що наближається до **и**;
- ž – для передачі дзвінкої шиплячої африкати;
- ʒ – для передачі дзвінкої свистячої африкати.

Умовні скорочення

- бот. – ботаніка (назва рослини)
- док. – доконаний вид
- ж. – жіночий рід
- займ. – займенник
- згруб. – згрубілий
- знев. – зневажливий
- кулін. – кулінарія
- недок. – недоконаний вид
- присл. – прислівник
- с. – середній рід
- ч. – чоловічий рід

Фрагмент словника

БАГОН [багон] -а, ч., бот. 'багно звичайне; 'Ledum palustre L.'. *Багон трéба рвати, коли цв'ітé.*

БАЛЪЗАМ [бал'зам] -у, ч., бот. 'каділо мелісолисте; Melittis melissophylus L.'. *Бал'зам ростé тiко на Смóл'ний.*

БАЮРА [бай'юра] -и, ж. 'калпoжа'. *Йак мóжна булó вл'зти в бай'юру?*

БЕНДЕРИК [бендeрик] -а, ч., кулiн. 'млинець з м'ясом'. *Д'іти зйiли вс'і бендeрики.*

БЕСЕДА [бeсeдa || бисeдa] -и, ж. 'гостювання'. *На бe'сeди гeт'ни булó шo йiсти.*

БЕЦИК [бeцик] -а, ч. 'млинець з картоплі'. *Бeцик'і с'oй раз ни вдалiс'а.*

БИЯНКА [бий'анка] -и, ж. 'посудина для збивання масла'. *Купiла в Ратни бий'анку, то вжe будe свoйá.*

БЛАГИЙ [благ'ei] -а, -e 'поганий'. *З йогó благ'ei молот'гл'ник чи копáл'ник.*

БОВТУН [бовтун] -а, ч. 'протухле яйце'. *Вс'і йeйц'а булi бовтунами.*

БРАТАНЕЦЬ [братанец'] -нц'а, ч. 'двоюрідний брат'. *Мий братáнец' вчóра прийiжáв до нас.*

ВАЛЄЖНИК [вал'eжник] -а, ч. знев. 'п'яниця'. *А той вал'eжник знов лeд' прил'з.*

ВИСХНУТИ [висхнути] 3 ос. одн. висхне, док. *Твоiá свeдра вжe висхнула.*

ВИШЄР [виш'eр] -у, ч. 'підстилка'. *Бáт'ко накoсив виш'eру, то будeмо зáвтра возiти.*

ВОВЧАКИ [вовчак'e] -iв, бот. 'череда; Bidens tripartita L.'. *Набрáвс'а вoвчак'iв, то типeр вибиpáйу йiх.*

ВПЛОДИТИСЯ [вплóдитис'а] 3 ос. одн. *вплóдиц'а, док. 'розростися (про зілля на полі)'. Кoстиpвá йак вплóдиц'а, то прийде^мц'а кропiтi.*

ВТИРИБИТИСЬ [втирибі́'тис'] -бл'ус', -бис'а, док. 'сісти'. *Доки втирибілас' на во́за, то вже можна було зайіхати давнó.*

ВУЛЬШИНА [вул'ші́на] -и, ж. 'вільховий ліс'. *У вул'шіни йе вс'ака га́дина.*

ГАЗИВКА [газі́вка] -и, ж. 'невелика жіноча хустка'. *В газівці добре б'їла с'їна, бо ни жарко.*

ГАРАХАТИЙ [гараха́тий] -а, -е, 'кучерявий'. *В'їн такий гарахатий: во́дв'а в д'їда свого.*

ГЛАДИШКА [гладі́шка] -и, ж. 'гличик'. *Нашо ти розбів гладішку?*

ДЖИГСВА [зиг'е́ва] -и, ж. бот. 'кропива; *Urtica dioica* L.'. *Д'їти бойе́ц':а джиг'е́ви.*

ДЗИНДИЛІЯ [зинзил'ї́а] -її, ч., бот. 'чистотіл; *Chelidonium majus* L.'. *Дзиндил'ї́а помага́йе, коли бол'е́т' о́чи.*

ДРЕНЧИТИСЬ [дренч'итис'] -ус'а, -ис'а, недок. 'хвилюватися'. *Ни дрэнч'а за його.*

ДУДЛИТИ [дудл'ити] -длу, -длш, недок. 'пити'. *Він відудлив все́йку во́ду.*

ЖАБОРИННЕ [жаборін'не] -а, с. 'латаття'. *Ц'їлий канав був в жаборін':ї.*

ЖАСКИЙ [жаск'е́ї] -а, -е, ч., знев. 'страшний; потворний'. *Ну й жаск'е́ї соба́ка у вас!*

ЖИВИЦЯ [живи́ця] -ї, ж. 'смола хвойних дерев'. *В Г'їрниках набра́ла живи́ци.*

ЗАБОЛЯНИЙ [забол'аний] -а, -е, 'місце на тілі, яке постійно болить'. *То до забол'аного тре́ба прикла́сти маз'.*

ЗАДВИРОК [за́двирок] -рка, ч. 'загорожа для худоби біля хліва'. *Коро́ва пола́мала за́двирка.*

ЗАПАЛОК [запа́лок] -а, ч. 'сірник'. *Йду в магази́н, бо запалки к'їнчили́с'.*

ЗАПИВКИ [зап'ївк'ї] -вок, мн. 'заручини'. *Ми й ни зна́ли, шо в тибé зап'ївки бу́ли.*

ЗАСОВКА [за́совка] -и, ж. 'металічна пластина, якою закривають двері хати'. *Положи́ла де́с' за́совку та й забу́ла де.*

ЗАЯДЛИВИЙ [зайа́дливиї] -а, -е 'затятий'. *Вона́ така́йа зайа́длива йагудни́ця'а.*

ЗНОВКА [знóвка] присл. 'знову'. *Вин знóвка пасé корові́.*

ЗУСИМ [зус'ім] присл. 'зовсім'. *Ба́ба вже зус'ім ничо́го ни т'е́мит'.*

КАВАЛОК [кава́лок] -а, ч. 'шматок'. *С'огóдн'ї ве́ликий кавало́к ви́копали.*

КАДРА [ка́дра] -и, ж., збір. 'родина з дітьми'. *Йак вмру, то все́йка ка́дра бу́де пла́кати за мнóйу.*

КНИГА [кні́га] -и, ж. 'чайка'. *Вчо́ра на ви́гони сті́ко кни́г було́!*

КОЛОТУХА [колоту́ха] -и, ж., кулін. 'картопляне пюре'. *Навари́ла колоту́х'ї д'їт'ум на виче́ру.*

КОРОЛЬ [коро́ль] -а, ч. 'кріль'. *Дай коро́л'ам траві́ йїсти.*

КУЦ [куц] -а, ч. 'самець свині'. *Куц йак ви́биг з хли́ва, то лед' загна́ла.*

ЛІСТРИКА [лі́стр'їка] -и, ж. 'ліхтарик'. *Посвити́ онди́во́ мин'ї лістр'їко́йу.*

ЛЕЙЦИ [ле́йци] -ув, мн. 'упряж для коня'. *В'їн пуши́в на базар за ле́йц'ами.*

ЛОХАЧІ [лоха́ч'ї] -ів, мн., бот. 'лохини; *Vaccinium uliginosum* L.'. *Набра́ла в Лисо́чку лохач'ів на кампо́т.*

ЛУПАХИ [лупа́х'ї] -ів, мн. 'обрізки з картоплі'. *Лупа́х'ї з бу́л'би ви́кин' в корито сви́н'ум.*

МАКОВЕРТ [макове́рт] -а, ч. 'предмет для перетирання маку'. *Приниси́ мені макове́рта.*

МАНТИЛЬ [манти́ль] -а, ч. 'плащ'. *Воз'мі́ йако́гось ма́нт'їл'а соб'ї, бо до́шч.*

МОЛОЖЕЇ [молож'е́ї] -у, ч. 'отава'. *С'огó ро́ку ми ни косі́ли молож'е́йу.*

НАПРОШКЕ [напрошк'е́] присл. 'навпростець'. *В'їн пої́хав во́зом, а йа пуши́ла до́дом напрошк'е́.*

НАРУЧЧЕ [нару́ч'че] -а, с. 'оберемок'. *Такий моро́з, шо два нару́ч'ча дров вже спали́ла.*

НАШИВАТИ [нашива́ти] -аїу, -аїш, недок. 'вишивати'. *Зимóйу все збир'у́ц':а в нас дивч'е́та та й нашива́йут'.*

НЕЧИСТЬ [не́чис'т'] -ї, ж. 'нечиста сила'. *Шо ти дівис'а йаку́с' не́чис'т'.* *Викл'уча́й!*

НИПОТРІБСТВО [нипотр'їбство] -а, с., збір. 'непотріб; сміття'. *Повивóзили на см'їтні́к все́йке нипотр'їбство.*

ОБРЕСКЛИЙ [обре́склиї] -а, -е, знев. 'опухлий'.

ОБРИШОТКА [обришо́тка] -и, ж. 'нарошення воза з дерева поверх драбин для перевезення сіна і соломи'. *Ни возі́ли соло́ми, бо обришо́тка пола́мана.*

ОБРОТЬКА [обро́т'ка] -и, ж. 'вуздечка'. *К'їн' пурва́в обро́т'ку.*

ОГЛОБЛЯ [огло́бля] -ї, ж. 'голобля у возі'. *Ми з бат'ком ба́ло чи́риз ден' м'їн'а́ли огло́бл'ї.*

ОДИЙАКИЙ [одийа́кий] займ. 'який-небудь'. *Дай мен'ї одийа́ку тари́лку на холоде́ц'.*

ОДИШО [одішо] займ. 'що-небудь'. *Скажі́ ж йому́ одішо.*

ОСКОБЛИЙ [оско́блії] -а, -е 'страшний; потворний'. *Коро́ва ну́сл'а зими́ йака́с' оско́бла.*

ПАЛЯРЕСИК [пал'аре́сик] -а, ч. 'гаманець'. *Згуби́ла пал'аре́сика з гроши́ма.*

ПАМОРОКІ [паморок'ї] -ів, мн. 'свідомість; розум'. *Забі́ло паморок'ї.*

ПАСБИЩЕ [пасби́щче] -а, с. 'пасовисько'. *Корові́ вже на пасби́щче ви́гнали.*

ПАЦЬОРКИ [пац'о́рки] -рок, мн. 'намисто'.

ПЕРВОТЬОЛКА [перво́т'олка] -и, ж. 'корова з першим телям'. *Вчо́ра вже ви́гнали перво́т'олку па́стис'.*

ПЕРЕБИРАНЕЦЬ [пе'рибира́нец'] -нц'а, ч. 'перевдягнутий щедрувальник'. *А на ичидру́ху тих пирибира́нц'ів вже повно.*

ПЕТЕЛЬНЯ [петель'ня] -ї, ж. 'сковорідка'. *Мн'асо на пите́л'н'у ни вкїну́ла.*

ПОСОБИТИ [пособ'ити] -бл'у, биш, док. 'допомогти'. *В'їн пособ'ив нам молоти́ти овес.*

ПОШОВКА [пошóвка] -и, ж. 'наволочка'. *Пом'їн'ати пошóвку.*

ПРОВОЛКА [про́волка] -и, ж. 'тонкий дріт'. *Йїздили в Ра́тно по про́волку.*

П'ЯТРО [п'ятро́] -а, с. 'горище у хліві'. *Вже в нас ц'їле п'ятро́ с'їна.*

РОНДИЛЬ [ронди́ль] -ндл'а I -а, ч. 'черпак'. *Воз'мі́ ронди́л'а на сик березовий.*

РУБЕЛЬ [рубéль] -бл'а, ч. 'жердина, якою прив'язують сіно чи солому на возі'. *Пої́хали по с'їно, а рубл'а́ забу́ли.*

САЖАВКА [са́жавка] -и, ж. 'невеликий ставок'. *В са́жавци налови́ли риби.*

СВЕДРА [све́дра] -и, ж. 'кофта'. *Ц'а све́дра вже жаска́.*

СВИНСЬКА [свин'е́чка] -и, ж., бот. 'лобода; *Chenopodium* L.'. *Нажні́ свин'е́чки на ве́чур подава́ти.*

СИРЕЦЬ [сире́ц'] -рц'а, ч., кулін. 'печений сир як обрядова страва на весілля'. *На дубі́ на вири́е́чку висі́т' сир у мише́чку* (Народна пісня).

- СЛОНІК** [слон'ік] -а, ч. 'банка'. *А мі вже набрали по три слон'іки й'агуд.*
- СКОРОДИТИ** [скородити] -джу, -диш, недок. 'боронувати поле'. *Треба буде заскородити поле в Л'еховим.*
- СМУЖ** [смуж] -а, ч. 'різновид отруйної гадюки'. *Йак вк'усит' смуж, то тїждедин' ног'а воп'ухша.*
- СТЕЖУР** [стєжур] -а, ч. 'гілки, підкладені під стїжок сїна або соломи'. *Йдї наламай гол'ак на стєжура.*
- СТЕРИНЬ** [стєрин'] -рн'ї, ж. 'поле, з якого зібрано зерновї'. *Стєрин' на зїму треба зворати.*
- СТИДОТТЄ** [стидот'є] -а, с., збір. 'сором'
- СТОВПАК** [стовпак] -а, ч. 'насінневий пагін у цибулі, шавлю, буряків, моркви'. *Всєйк'їй шчавєл' пуш'ов в стовпаки.*
- СТОЛЯРКА** [стол'арка] -и, ж. 'дверї, вікна, виготовлені столяром'. *Йїздили забирати стол'арку.*
- СТРАХОТТЄ** [страхот'є] -а, с. 'жах'. *Бало згадайу, йакє то страхот'є було колїс'.*
- СТРИЛЕШНИК** [стрилєшник] -а, ч. 'соняшник'. *Позавїдувала стрилєшники радн'ом, а то пташкі обїїдайут'.*
- СУКЕНКА** [сук'єнка] -и, ж. 'плаття'. *Колїс' сук'єнки с'ами матир'ї шїли.*
- ТАБАРЕТКА** [табарєтка] -и, ж. 'стілець'. *Принисї табарєтку с'їсти.*
- ТЕЛИЦІ** [те'лиц'ї] -лиц'ї, мн. 'корови'. *З'автра йому те'лиц'ї п'астї, то ни прїйде до вас.*
- ТРОЦІНА** [троц'їна] -и, ж. 'тирса'. *К'уц'ам м'ожна настїлїти троц'їною.*
- ТРУТКА** [тр'утка] -и, ж. 'отрута'. *Насїпав в хат'ах тр'утки на мишєй.*
- ХВИЩКА** [хвїшчка] -и, ж., бот. 'хвощ польовий'.
- ЦИБКА** [цї'бка] -и, ж. 'зелена цибуля'. *До б'ул'би ше салату з цїбки нар'обимо.*
- ЦЮПНЄТА** [ц'уп'їн'єта] -ток, мн. 'курчата'. *Ц'уп'їн'єтам купїла пшона.*
- ЧАВ'ЮХ** [чав'їух] -у, ч. 'щавель'. *Чав'їух всєйкий пуш'ов в стовпаки.*
- ШАЛАБАН** [шалабан] -а, ч. 'приспосовання з чотирьох стовпів з підйомним дахом для зберїгання сїна'. *Шалабана повалило в'їтром.*
- ШИПУХА** [шипуха] -и, ж. 'голки хвойних дерев'. *На кагати з б'ул'бою греблі шипуху.*
- ШЛИЯ** [шлийа] -ї, ж. 'упряж, в яку запрягають коней'. *Позич'єе шлийу в сус'їда.*
- ШМАРОВОЗ** [шмаровоз] -а, ч., згруб. 'замурзана дитина'. *Ну ти й шмаровоз!*
- ШПИРКА** [шпїрка] -ї, ж. 'сало'. *Шпїркоїу найл'їти найсїс'а.*
- ЯНЧЄТИ** [йанч'єти] -у, -иш, недок. 'кричати'. *Чог'о ти на йог'о йанчїи?*
- ЩУПЛИЙ** [шч'уплий] -а, -є 'сугулий'. *Вона така шч'упла дитїна.*

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, ґрунтовне вивчення живої народної мови в усьому її розмаїтті неможливе без надійних діалектних словників. Пропонована словникова праця про реєстр однієї говірки – перспективне джерело фактажу для наукових студій із лексикології, історії української мови, також вона удокладнить вже відомі діалектологічні свідчення про західнополіський діалект. Перспективу подальших досліджень вбачаємо в якнайдокладнішій фіксації народного мовлення носіїв говірки с. Конище.

Література:

1. Аркушин Г. Л. Словник західнополіських говірок. А–Я. [Вид. 2-ге переробл., випр. і доп.]. Луцьк, 2016. XXIV + 648 с.
2. Бевка О. Словник-пам'ятник. Діалектний словник села Поляни Мараморошського комітату / редагував та передмову написав Іштван Удварї; замість передмови Жїґмонд Бодзей. Нїредьгаза, 2004. 178 с.
3. Денисюк В. Т., Денисюк І. О. Ратнівська земля: історико-краєзнавчий нарис. Луцьк: Надстир'я, 2003. 452 с.
4. Колїбаба Л. М. Словник дієслівного керування / Лариса Колїбаба (літери А–С, П, У–Ф, Ц–Ш), Валентина Фурса (літери Ж–О, П, Р–Т, Х, Щ–Я). Київ: Либїдь, 2016. 656 с.
5. Сабадос І. В. Словник закарпатської говірки села Сокирниця Хустського району. Ужгород: Лїра, 2008. 480 с.
6. Сагаровський А. А. Цїнний унесок у діалектне словництво. Рецензія на діалектологічний словник «Скарби гуцульського говору: Березови» Миколи Нєґрича. *Вїсник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Фїлологія.* 2009. № 854. Вип. 57. С. 228–231.
7. Цинкаловський О. Стара Волинь і Волинське Полїсся: краєзнавчий словник – від найдавніших часів до 1914 року: в 2-х томах. Вінніпег, 1984. Т. 1. 600 с.; Вінніпег, 1986. Т. 2. 578 с.
8. Шульґач В. П. Ойконїмія Волині: Етимологічний словник-довідник. Київ: Кий, 2001. 189 с.